

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 106/10
Люксембург, 21 октомври 2010 г.

Решение по дело C-467/08
PADAWAN/SGAE

Прилагането на „таксата за копиране за лично ползване“ за носителите за възпроизвеждане, придобити от предприятия и лица, упражняващи свободна професия, за цели, различни от копирането за лично ползване, не съответства на правото на Съюза

Посочената такса може да се прилага за такива носители, когато те могат да се използват от физически лица за лично ползване

Съгласно Директивата относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество¹ притежатели на изключителното право на възпроизвеждане на аудио, визуален или аудио-визуален материал са авторите, артистите изпълнители и продуцентите. Въпреки това държавите членки могат да разрешат изготвянето на копия за лично ползване, при условие че притежателите на правото получават „справедливо обезщетение“. Последното трябва да допринесе за това притежателите на права да получат подходящо възнаграждение за използването на техните произведения и други закриляни обекти.

Испанското законодателство, което транспонира директивата, е разрешило да се възпроизвеждат вече разпространени произведения, когато възпроизвеждането е извършено за лично ползване от физическо лице, което е придобило по законен начин достъп до произведенията. В този контекст производителите, вносителите или разпространителите трябва да заплащат на дружествата за колективно управление на права върху интелектуална собственост еднократно обезщетение, определено за всеки вид възпроизвеждане, под формата на „такса за копиране за лично ползване“.

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE), дружество за колективно управление на права върху интелектуална собственост в Испания, иска от дружеството PADAWAN, което продава носители под формата на CD-R, CD-RW, DVD-R, както и MP3 плейъри, заплащане на „таксата за копиране за лично ползване“ за цифровите носители, пуснати на пазара в периода 2002—2004 г. Като счита, че прилагането на тази такса — независимо от това дали носителите са предназначени за лично ползване, упражняване на търговска дейност или свободна професия — противоречи на посочената директива, PADAWAN отказва да плати. Съдът, който разглежда делото на първа инстанция, осъжда последното да заплати сума в размер на 16 759, 25 EUR.

Audiencia Provincial de Barcelona (Областен съд на Барселона, Испания), сезиран с жалбата на PADAWAN, по същество пита Съда кои критерии следва да се вземат предвид при определяне на размера и схемата за получаване на „справедливото обезщетение“.

В постановеното на днешна дата решение Съдът отбелязва, че трябва да се приеме, че „справедливото обезщетение“ се предоставя поради претърпените от автора вреди вследствие на възпроизвеждането на негово защитено произведение без надлежно разрешение. Следователно тези вреди са основният критерий за изчисляване на размера

¹ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).

на обезщетението. Освен това Съдът посочва, че директивата изисква поддържането на „справедлив баланс“ между притежателите на права и ползвателите на закриляни обекти. Ето защо по принцип лицето, което е извършило такова възпроизвеждане за лично ползване, следва да поправи вредите, като заплати дължимото на притежателя на правото обезщетение.

Безспорно, от една страна, вредата, която може да настъпи в резултат на всяко отделно лично ползване, може да се окаже незначителна и поради това да не породи задължение за плащане и, от друга страна, могат да възникнат практически затруднения, свързани с определянето на самоличността на лицата, ползващи копията за лични цели, както и със задължаването на последните да обезщетят притежателите на права. При тези обстоятелства държавите членки могат да въведат „такса за копиране за лично ползване“, чието заплащане се дължи от лицата, които разполагат с оборудване, апаратура и носители за цифрово възпроизвеждане. Всъщност дейността на тези лица, а именно предоставянето на разположение на лицата, ползващи копията за лични цели, на оборудване, апаратура и носители за възпроизвеждане или на свързана с възпроизвеждане услуга, представлява необходимата фактическа предпоставка, за да могат физическите лица да получат копия за лично ползване. Освен това не съществува пречка за това размерът на таксата да се отразява в цената на носителите за възпроизвеждане или в цената на свързаната с възпроизвеждане услуга, така че в крайна сметка тежестта на таксата да се понася от лицата, ползващи копията за лични цели, и да не се нарушават изискванията за „справедлив баланс“.

На следващо място Съдът заключава, че **схема на „такса за копиране за лично ползване“ е съвместима с посочения „справедлив баланс“ само когато разглежданите оборудване, апаратура и носители за възпроизвеждане могат да бъдат използвани за копиране за лично ползване** и следователно да причинят вреди на автора на защитеното произведение. Всъщност той приема, че по необходимост съществува връзка между прилагането на „таксата за копиране за лично ползване“ и използването за възпроизвеждане за лично ползване.

Следователно прилагането без разграничение на таксата за всички видове оборудване, апаратура и носители за цифрово възпроизвеждане, включително в хипотезата, в която последните са придобити от **лица, различни от физическите**, за цели, явно различни от тези за копиране за лично ползване, не е в съответствие с директивата.

За сметка на това след като разглежданото оборудване е предоставено на разположение **на физически лица за лични цели**, съвсем не е необходимо да се установява, че последните действително са изготвили копия за лично ползване и по този начин действително са причинили вреди на автора на защитеното произведение. Основателно може да се предположи, че тези физически лица напълно са се възползвали от предоставянето на разположение, тоест се предполага, че са използвали всички функции на посоченото оборудване², включително тази за изготвяне на копия. Така самата способност на това оборудване или апаратура да изготвя копия е достатъчна, за да обоснове прилагането на таксата за копиране за лично ползване, при условие че посоченото оборудване или апаратура е предоставено на разположение на физически лица в качеството им на лица, ползващи копията за лични цели.

На последно място Съдът припомня, че с оглед на дадените отговори националният съд следва да прецени дали испанската схема на „такса за копиране за лично ползване“ е съвместима с директивата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на

² Съдът се е произнесъл в този смисъл по повод предоставянето на разположение на телевизионни устройства в хотелските стаи (Решение на Съда от 7 декември 2006 г. по дело SGAE, [C-306/05](#); вж. също прессъобщение [№ 95/06](#)).

правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106